

BERKER OKAN

SON YOLCULUK

DESTEK YAYINLARI: 1156
EDEBİYAT: 360

BERKER OKAN / SON YOLCULUK

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumaloğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: Işıl Ilgıt Şimşek
Sayfa Düzeni: Cansu Poroy
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Ekim 2019
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-605-311-681-3

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

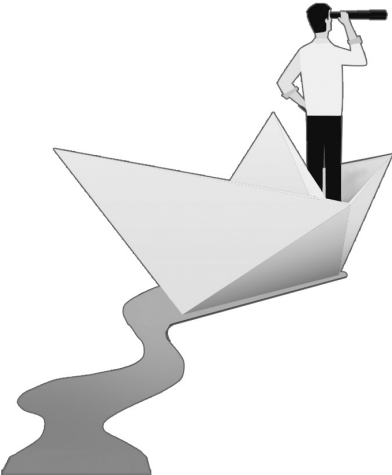

Deniz Ofset – Nazlı Koçak
Sertifika No. 40200
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

BERKER OKAN

SON YOLCULUK

Anneme ve mücadelemize...

*“Her rind bu bezmin nedir encamı bilir
Dünyamızı naghah zalam örtebilir
Bir bitmeyecek şevk verirken beste
Bir tel kopar ahenk ebediyen kesilir...”*

Yahya Kemal Beyath

Mustafa'nın Ağzından

1. Bölüm

Okur Anlaşması

Bir mezarınızın olmayacağı fikri korkunç geliyor değil mi kuşağınıza? Fakat içinde bulunduğum durumun şiddetinden bir an bile tereddüt etmedim. Sanki kendini asmak için kullandığın ipin boyu uzun kalmış da ayaklarının ucuyla yere değiyormuşsun gibi. Bir yandan soluğün kesiliyor, bir yandan da ayaklarınla yeri eşeliyorsun. Toprağı eşeledikçe yere basman güçleşiyor ama nefesin kesildikçe daha kuvvetli eşeliyorsun. Parmaklarının ucunda durup beklesen... Öyle de yaşanmazdı ki! Bazen kendine yapacağın en büyük iyilik durumu olduğu gibi kabul etmektir. Hem zaten hayat, kronometresine basmıştı; sadece, onun gözümün içine baka baka uzatmaları oynatmasına engel oldum...

Hiçbir yazar, hikâyesinin sonunu başkasının yazmasını istemez. Bu yüzden intiharlar her dinde sevimsizdir... Bir kitapta okumuştum bu sözü. Bunu referans alırsak ben sevimsiz bir işe kalkıştım. Ama yanılıyorsam düzeltin –hoş bunun için de geç

kaldınız ya- intihar dediđin Őey planlı programlı olur diye dűŐűnűyorum. Benimki, kendi sonunu seĒmekti olsa olsa. Őlűmlerden Őlűm beđenmek...

Őu sűzű duymuŐ muydunuz peki: "SınanmamıŐ hiĒbir sevginin gerĒekliđi ispat edilemez." Tabii ki duymadınız, ilk defa okuyorsunuz. Bizim sevgimiz sınandı, bir kere de deđil, defalarca. Hem de Őyle basit sınavlar gibi deđildi.

Kitaba baŐlamadan Őnce son olarak size birkaç soru soracađım: Őzűrlű dođma ihtimali yűksek olan çocuđunun hamileliđine son veren bir anne, o çocuđu gerĒekten sevmiŐ miydi sizce? Bakın hemen ikiye bűlűndűnűz! Oysa, "ayađı kırılan bir atı vurmak" hepimize insani geliyor deđil mi, ne garip. Bu at deđil de bir insan olsa... Ne oldu? Őyle kolay olmuyormuŐ međerse. Őtenazi hakkı mesela... Çok soru var bűyle. Amacım kafanızı karıŐtırmak, deđer yargılarınızı sorgulamak ya da çarpıcı bir giriŐ yapmak deđil. Sadece sizden istediđim beni yargılamamanız: Sakat dođma ihtimalim varken beni dűnyaya getiren annemi de; bizden, iŐlediđi bűyűk bir gűnahmıŐz gibi kurtulmaya çalıŐan babamı da; bu adaletsiz, kirli, kűhnemiŐ sistemin doktorlarını da yargılamıyorum. Ayađı kırılan at, kanadı kırılan kuŐ yaŐayamaz. Peki ya umudu kırılan insan yaŐar mı? Yargılamak yok! AnlaŐtıysak baŐlıyorum...

Yazarın Ağzından

1. Bölüm

Hastalığın Ortaya Çıkışı

Doğalgaz borusuna asılı duran uzun, plastik çekeceği eline aldı. Kılıç tutar gibi salladı apartmanın karanlığına. Işık yandı. Sağ eliyle tuttuğu çekecekle sol ayakkabısını giymeye çalışırken annesinin kapı aralığından “gelirken ekmek al” dermiş gibi bayağı bir ses tonuyla “Bugün kontrolde tomografi istedi tıp merkezindeki doktor. Çapa’da çektirdim. Saat yedide sonuç çıkacakmış, alırsın” diyerek uzattığı kartta görüntüleme merkezinin ve doktorun adı yazıyordu. Merdivenden inerken duraladı. Parmaklarının arasındaki kartta yazan adresi okudu. “Şimdi mi söylenir bu? Bilmiyor sanki huyumu” diye söylendi içinden. Saatine baktı ve kadrana işaret-parmağıyla vura vura hesapladı. “Ohooo, tam dört saat var” dedi dua okuyormuş gibi mırıldanarak. Otomatik yanan apartmanın ışığı devinim durunca söndü. Tekrar yakabilmek için eliyle sinek kovar gibi birtakım hareketler yaptı. Işıқта hareketinin karşılığını bulamadı. Karanlığa teslim olan apartmanda önünü görmek için

gözlerini belertip sarkıttı ayağını alt basamağa. Duvara tutundu, sonra diğerini... Sensöre bir küfür salladı. Küfrün eylem kısmında apartmanın kapısı açıldı, az önce kör taklidi yapan ışık şipşak yandı. Kapıda ilkokuldan müdürü Sami Bey görüldü. Otuz üç yaşında adam küçücük çocuk oldu bir anda. “Merhaba öğretmenim” diye selamladı eski müdürünü. “İnşallah küfrü duymamıştır” diye geçirdi içinden. Sami Bey, tek kaşını kaldırıp küfrederek garip hareketlerle merdivenden inmeye çalışan öğrencisini tepeden tırnağa süzdü. Kinayeli bir ses tonuyla, “Sana da merhaba Mustafa” diyerek selamını aldı. Mahcubiyetle yutkundu Mustafa. Sensöre bakıp içinden bir küfür daha etti.

Otomatik çalışan ne varsa sıra Mustafa’ya geldiğinde küçük bir es verirlerdi çalışmadan önce. Kahve makineleri, otomatik açılıp kapanan kapılar, yiyecek içecek otomatları, elektronik bilet gişeleri... Normal bir insan olsa, bu işi alaya alır, geçen küçücük sürelerle gülüp geçerdi ama o, o kadar bıkmıştı ki herkes ve her şey tarafından görmezden gelinmekten, koca adam bu duruma içeriyordu bildiğin.

Apartmanın kapısından çıktığında “Dört saat ne yapacağım ben şimdi?” diye düşündü. Bütün huzuru kaçmıştı işte. Neyse ki okuduğu adresi ve oraya nasıl gidebileceğini biliyordu. İleri saate atanmış bir işi olduğunda koca günü sadece o işi halletmek için yaşardı. O gün de öyle oldu: Sokakta dolaşması, sigara içişi, hatta attığı adımlar ve dahası alıp verdiği nefesler bile zamanı akıtmak için yapılan eylemler oluverdi. O dursa sanki zaman da duracakmış gibi hissediyor, hiçbir yere sığamıyordu. En sonunda daha fazla bekleyemeyeceğine kanaat getirip ayrıldı semtten. Bindiği ikinci otobüsten Çapa durağında indi.

Daha bir saat vardı nereden baksa. İlk sokağa daldı. İşlerinden evlerine dönen insanların ruhunu kaybetmiş akıntısına karıştı.

Hepsinin elinde birer telefon, üstlerinde İstanbul'da hiç yaşanmamış çetin hava koşullarına dayanıklı birer mont, ayaklarında su geçirmez botlar... Sahip olduklarıyla gazları alınmış; rahat, kapitalist bir uyku halindedir: Anın içine girmeden, anı biriktirmeden... Sokağın insanları değildi onlar. "Telefonlarının insanları" diyordu Mustafa onlara. Gürüha dönüşmüş bir akıntı şeklinde evlerine gidiyorlardı: Suyu hissetmeden yüzen bir balık, havayı hissetmeden uçan bir kuş gibi... "İnsanın zekâ gelişimi ellerinin serbest kalmasıyla başlamıştı. Şimdi elleri bir telefonla meşgul şu insan sürüsüne 'Ezberden on tane telefon numarası söyle' desen, söyleyemez; 'Bir şiiri ezberden oku' desen, okuyamaz hatta telefonuna sormadan bir çiçeği bile diğerinden ayıramaz... Ama her şeyi bilir. Tabii ya; artık değerli olan bilgiye sahip olmak değil; ona nasıl ulaşabileceğini bilmek. Peh!" Tuhaf bir hüznle düşündü bunları. Bir yolunu bulsa şu sokakta yürüyen herkesin telefonuna aynı anda şu mesajı düşürürdü: "Hissetmiyorsunuz! Yavaş yavaş ölüyorsunuz..." Tüm sokağı kapsayan bakışlarıyla içinden, "Ey insanlar! Omurganızı doğrultup kafanızı kaldırabilmek için binlerce yıl evrildiniz. Neden? Daha çok şey hissetmek için. Şimdi başınızı kaldırın ve hissedin: Sokağın ruhunu, dükkânların renklerini, insanların ruh hallerini, rüzgârı..." Belerttiği gözleriyle sokağı taradı. İnsanlar tekdüzeliğin akıntısına kapılmış gibi devam ediyorlardı. "Telepati denen şey yalan artık" diye düşündü. İletişim çağındayız sözüm ona ama kimse iletişime açık değil. Sonra... Empati de yalandı artık. Sonra başka sonu "pati" ile biten kelimeleri düşündü... Böyle böyle eritti bir saati.

Anacaddeye çıktı. Terlememek için paltosunun önünü açtı, atkısını gevşetti. Sokaktaki ışıklı tabelalara göz gezdirdi. Ne çoktu. O hissedemeyen insanların gözlerine sokmak için büyümüşü tabelalar. Yanıp sönüyorlardı sokağa ateş püskürten ejderhalar

gibi. Apartmanların kapı numaralarına baktı. Tek sayıları gördü. Aradığı adresin yolun sağ tarafında olacağından emin yürümeye devam etti. Kafasını sağ taraftaki binaların olduğu tarafa döndürmüş yukarıdan aşağıya doğru, önünden onlarca kez geçtiği ama sadece giriş katındaki dükkânlarına aşına olduğu, bitişik nizam yapıları süzüyordu. Aradığının, hastane civarında pıtrak gibi çoğalan görüntüleme merkezlerinden biri olduğunu tahmin etmişti zaten fakat sürekli geldiği caddede bu kadar çok eczane, medikal firması ve görüntüleme merkezi olduğunu daha önce nedense fark etmemişti. “İki tane cihaz alan herkes bu işi yapıyor, ne âlâ memleket. Hoş devlet hastanesinde basit bir görüntülemeye üç hafta sonra gece yarısı randevu verirsen olacağı bu” diye söylendi. Bütün işletme isimlerinin sonunda “MR” kısaltmasının İngilizce okunuşu “emar” yazıyor, dükkânları birbirinden başlarına aldıkları ön isimler ayırıyordu. Özemar, Hakikiemar, Vallahiemar gibi alternatif isimler türetti gülererek. Bunları yaparken işletmenin adını unuttu. Elindeki karta bir daha bakıp ismi teyit etti. Doğru adresin önüne geldi. Görüntüleme merkezinin kırmızı-beyaz ışıkları olan tabelasının hemen altında, led ışıklarla yapılmış kayan yazıda, sahip oldukları cihazların hünerleri ve içeride yapılabilen işlemler ilkokul iki öğrencisinin okuma hızında kayıyordu. Otomatik açılan cam kapının önünde fark edilmek için geçirdiği bir saniyenin sonunda sensör ile göz göze gelip “Sen de fark etme bizi anasını satayım!” diye göğüs geçirdi. Kapı açılıp içeri adımını attığı anda kapının hemen üzerine takılı olan hava perdesinin üflediği hava ile saç bozuldu, belli belirsiz bir tonda lanet okudu.

Teknisyen genç, arkasındaki duvara asılı onlarca seminer belgesinin ortasında bulunan Dicle Üniversitesi Tıp Fakültesi'ne ait diplomasının sol tarafından, saçlı olduğu döneme ait bir fotoğraf karesi içinden gülümseyerek bakan, işletme sahibi radyoloji

doktorunun emir verdiği üzere bir sekreter gibi akşam saatlerinde girişteki bankoda oturuyordu. İlk açıldığında para basan merkez, rekabet arttıkça kapıya kilit vurmamak için tasarruf tedbirleri almak zorunda kalmıştı. Bir de sarışın sekreter kız vardı mesai saatleri içinde çalışan ama akşam saat 17.00 olunca doktorun hemen ardından toparlanıp çıkıyordu. Sarışın sekretere fazladan para vermemek için mesai yaptırmıyorlardı. Onların ardından teknisyen genç, işlerin seyreddiği akşamüstü vaktinde, bankoda üç saat daha bekliyordu. Bu saatlerde fazla çekim olmadığından vaziyeti tek başına idare edebiliyordu. Çekime inerken dış kapıyı kilitlemek zorunda kalıyordu tabii.

Kulaklığın tekini takmış bilgisayarın ekranından bir şeyler izliyordu genç teknisyen. Erken yaşında açılmış alnı, esmer teni, on günlük sakalı; geniş çerçeveli, siyah, kemik gözlükleri ve koyu kahverengi gözleri ile koyu karanlık bir görüntüsü vardı. Kapıdan birinin girdiğini görünce kulaklığını kulağından çıkarıp masanın üzerine bıraktı. İngiliz dilinden anlamsız sözcükler saçılıyordu oda spreyi kokan havaya, ince bir cızırtıyla.

Mustafa, başıyla selam verdikten sonra bankoya eğilip teknisyene annesinin adını söyledi ve kimliğini, anne adı yazan kısmı başparmağı ile vurgulayarak, ibraz etti ve “Bugün sabah çektirmiş. Yedide çıkacağını söylemişler” dedi soru cümlesi tadında. Bunu yolda gelirken akıl etmişti. Raporu başkasına vermek istemeyebilirler diye düşünmüştü. Fakat buna gerek kalmamıştı. Teknisyen ismi duyduğu anda Mustafa’ya bakmadan raporların olduğu çekmeceyi açtı. Sarışın sekreterin isim sırasına soktuğu raporlara baktı. Enlemesine dizili raporları önce üçer beşer hızlı hızlı diğer tarafa devirdi. Doğru harfe geldiğinde ise tek tek devirmeye başladı. Genç adamın söylediği ismin yazıldığı dosyayı diğerlerinin arasından çıkardı. Eline aldığı karton muhafazanın kapağını araladı,

CD'nin üzerindeki tarihe baktı, 02 02 2015 yazıyordu. Önce yanlış gibi geldi. Önünde açık olan bilgisayardan tarihi teyit etti. Ardından altındaki isme baktı. Kadını anımsadı. Bir yanlışlığa mahal vermemek için katlı duran raporu açıp içine baktı. Sarışın sekreter nadiren de olsa böyle hatalar yapıyordu. Çekimi yaparken hemşerisi olduğunu öğrendiği kadının raporun sonuç kısmına şöyle bir göz attı. Dördüncü cümlesinden sonra koyu olan suratı iyice karardı. Birbirine kilitlediği dudaklarına yukarı doğru kavis verip çaresiz bir ifade takındı. Mustafa'nın boşluğuna saplanan bir sustalı gibi gelmişti genç adamın mimiği ama "Ne oldu? Ne gördünüz?" diyemedi fakat içi içini yedi. Yalnızca çekik gözlerini izaha muhtaç bir şekilde açmış, soru işareti gibi bakıyordu genç adama.

Yakınlık bağını sorup oğlu olduğunu öğrendikten sonra, kendi için –arkadaşlarıyla sohbetleyken de sürekli söylediği gibi– mesleğinin en zor yanı olarak gördüğü konuşmayı yapmak üzere ezbere söylediği şu cümlelerle söze başladı çünkü bunlar en az can acıtanıydı ona göre:

"Öncelikle biz burada teşhis koyamıyoruz, sadece dikkatimizi çeken bulguları doktorunuzla paylaşıyoruz. Gerçek teşhisi koyacak onlardır. Burada yazılanlar kesin tanı içermez ama dikkate alınmasında yarar görüyorum. Anneniz bize bir böbrek rahatsızlığıyla geldi. Çekilen BT'de bağırsakta bir kalınlaşma gözlenmiş; ayrıca görüntüye akciğerin alt kısmı girmiş ve orada şüpheli bir kitle göze çarpıyor. Bir iki şey daha var. Rapora bunu işledik ama lütfen siz de ihmal etmeyin olur mu? Takibe alınmasında yarar olabilir."

Teknisyen genç raporu katlayıp zarfın içine yerleştirdi. Mustafa'ya "Ödemesi yapılmış, geçmiş olsun" diyerek uzattı. Mustafa tam olarak durumun ciddiyetini kavrayamadı ama tadı kaçtı. Hayırlı işler mi desin, iyi geceler mi dilesin bilemedi. Öğrendiklerinin tedirginliğinde başını minnet duygusuyla hafifçe öne

eđdi, ardını dönüp kapıdan çıktı. Şubatın soğuğu suratına çarptı. Toz gibi bir yağmur başlamıştı. Paltosunun yakalarını kaldırdı. Kalabalığa ters yönde yürüyordu. Mesaisi uzamış acele ile evlerine dönen insanları, birahänenin önüne sigara içmek için çıkmış adamları, saat ve parfüm satan kara derili gençleri, donuk ifadeleriyle ne düşündüklerini hiç anlayamadığı Orta Asyalıları, çöp konteynerine sarkan kâğıt toplayan genci, otobüs durağında bekleşen insanları geçti. Bankamatikleri, dükkânları ve İETT garajını... Karton dosyayı ıslanmasın diye paltosunun iç cebine koydu, önünü ilikledi. Şimdi, taşıdığı mektubun içinde ne yazdığını bilmeden taşıyan ulaklar gibi kalbinin üzerinde taşıyordu annesinin ölüm fermanını. Böylece geri sayım da başlamış oldu onlar için. Bir bayrak yarışı gibi taşıyıp duracaktı elinde raporları o doktor senin bu doktor benim.

Eve vardığında ne diyeceğini bilmez bir haldeydi. Annesini ürkütmek istemiyordu. Önce ellerini yıkaması lazımdı. Banyoya giderken raporu mutfak masasının üstüne bıraktı. Yağmur, toz gibi yağsa da üstünü başını sırsıklam etmişti. Ardından ıslanmış üstünü değiştirmek için odasına geçti. Kadın kapının sesine sigarasını söndürdü, mutfak balkonundan içeri girdi. Pilav yaptığı tencerenin kapağını açtı. Bir kere karıştırdıktan sonra altını kapatıp soğumaya bıraktı. Masada gördüğü raporu alıp salona doğru yürüdü. Yakın gözlüklerini kesme cam kâsede bırakırdı. Alıp gözüne taktı. Önce, elindeki kâğıtta yazılanı okudu, ne olup bittiğini anlamaya çalıştı. Son birkaç aydır sindirim sisteminde bir rahatsızlık hissediyordu. İçinde ceviz beklettiği sular, yediği kuru kayısılar ve erikler artık çare olmuyordu. Tuvalete çıkma aralığı açılmıştı. Bunu kontrol ettirmek maksadıyla Gaziosmanpaşada bulunan tıp merkezine gitmişti. Sürekli gittiği doktorun tavsiyesiyle, kampanya ile satmaya çalıştığı, amacı sadece devleti zarara uğratmak olan çekap

paketini satın almıştı. Alınan kanında, çekilen ciğer filminde, dış-kısında ve idrarında doktor herhangi bir bulguya rastlamamıştı. Bunun üzerine kadın, böbrek taşına uzun süredir baktırmadığını söyleyince doktor bu batın tomografisini istemişti. Şimdi elinde tuttuğu kâğıtta dört organında kanser bulgularına rastlandığı yazıyordu. Raporun satırları tükendikçe kadının gözleri yuvalarında dehşet ve çaresizlikle titremeye başladı. Sonuç kısmına geldiğinde başı döner gibi oldu. Kadıncağız ilişti çekyatın köşesine. Çok sevdiği kızıl saçlarını, sol eliyle yavaşça okşadı. Buna eşzamanlı gözlerinden yaşlar boşandı. Artık, rapora bakıyordu ama gözlerine biriken yaşlar sebebiyle yazıları okuyamıyordu. Zaten ilk okuyuşta bir daha unutulamayacak şekilde kazınmıştı hafızasına. Derinden bir feryat kopardı. Zamanın nabzını durduracak kadar acı bir sestir bu. Mustafa'nın soluğu kesildi. Ayağına pijamasını güçlükle geçiren Mustafa odaya daldı. Ne olduğunu sormadan anladı. Rapor, kadının yere yakın duran sağ elinde "her şeyin müsebbibi benim" dercesine duruyordu. Oğlan, aldı raporu annesinin elinden, okumaya başladı. Anadilinin içine geçmiş Latince kavramlar, cümleleri tamamen anlaşılabilir hale getiriyordu. Bir süre çözmeye çalıştı ama nafiye. Bir iki kelimeyi telefonundan arattı. Dolmuş gözleri yüzünden göremediği ekran klavyesinde bilmediği bir dilin sözcüğünü doğru yazabilmek için belki onlarca defa silip yeniden yazdı. Bir diğerinde iyi bir şey okuyabilmek için onlarca siteye göz attı ama bulamadı. Kadının gözyaşlarını durdurabilecek tek cümle kuramayacağını anladı. Belki o an bağırsa kadınıninkinden misliyle daha yürek yakan bir ses çıkacaktı. Yapmadı. Kadın canını, oğlan her şeyini kaybedeceğini Latin dilinde öğrenmişti...

Mustafa'nın Ağzında

2. Bölüm

Ruh Acemidir, Yaşar ve Öğrenir

Dünya milyarlarca yıldır devam eden bir film. Başında mıyız henüz, ortası mı burası, yoksa son oyuncularını biz miyiz bilmeden bir yerinden dahil oluyoruz; çoklukla da figüran olarak atıveriyorlar seni sahnenin ortasına. Tek repliğin var: O da ağlamak. Şanslıysan “Bu annendir, bu baban” diyorlar. Onların dili, dilin oluyor; acısı acın, düşmanı düşmanın, mazisi mazin... Şanssızsan o da yok. Bir toplumda yoğrulursun sonra; hamuruna gerekli gereksiz neler neler katarlar: Örf, âdet, töre, sınırlar... Biraz dik durmayı öğrendiğinde de coğrafyanın yüklerini verirler omuzuna: Hamal bir Ortadoğulu da olabilirsin; kuş kadar hafif bir İskandinavlı da. Aklın ermeye başladığında ise, “Bu dinindir” derler. “Bu kaderin, bu da sana biçilen rol. İşte şu da yolun; yürü yolun sonuna kadar.” Yolun sonu neresi; kim iyi, kim kötü; kim kazanan, kim kaybeden; doğru, yanlış nedir bilmeden, cevaplanmamış onlarca soruyla, oynuyoruz rolümüzü: Yaşıyoruz ve ölüyoruz.